

Q. K.
412,
19.

X 1862228

683

II h
1208

Q. D. B. V.

MELETEMA HISTORICUM
DE

JUDÆO IM-
MORTALI,

Quod

ANNUENTE JEHOVA,

Amplissimo Philosophorum Ordine suffragante,
in Florentissimâ, quæ Wittebergæ est
Academiâ,
SUB PRÆSIDIO

M. Gottfried THILONIS,

Aurimonte Silesii,

Publice ventilandum proponit

In Auditorio Minor.

ad d. XXII. Febr.

JOHANNES Frenzel/

Wolaviâ Siles.

Typis MICHAELIS Wendt/

Anno M DC LXVIII.

*Vid. D. Goerzium in Selectis ex Historia literaria H. 1709
mense Septembri 4 1/2 plag. in 4.*

BIBLIOTHECA
CONICKAVIANA

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE (SAALE)

M. D. C. C. C. X. V. N.
MELETEM A HISTORICUM

DE

JUDAEOLIA
MORTALI

Quod

ANNUENTE JEHONAE

Amplissimo Philosophorum Ordine iustagante
in Florentissima, que Wirtemberg est

Academia

SUB PREESIDIO

M. GOTTFRIDUS THILONIS

Ammonere Sibi

Publice tractanda proponit

In Auditorio Minor

ANNO MDCCLXXV

JOHANNES FRIEDRICH

Wolavi Sili

Typis MICHAELIS BUCHER

anno MDCCLXXV

ip
m
pi
in
se
9
9
Q
N
ad
qv
co
è p
re
sit
in
bil
rire
at
no
no
emp
nar
re,
lest
ipfa

DEI OPE!
 PRODROMUS.

Nunquam nos prudentiores, nunquam diligentiores esse debemus, quam quum res quondam gestas Aeternitati sacratas volumus. Quod haud obscure inter alios innuit *Romana Eloquentia Parens* (α) quando, *primam historiae legem esse, ne quid falsi dicere audeat*, praecclare ac sapientissime asserit. Nimirum ne quid temere credamus, ne quid imprudenter aut ignorantes affirmemus aut scientes mentiamur, sed omnia quae fide historicam referuntur ad regulas τῆς Θεῆς ἀληθείας exigamus. Etenim quid est Historia? *Προφήτης τῆς ἀληθείας*, sive *Sacerdos Veritatis*. (Respondet *Diodorus Siculus* (β) *Quid Veritas in Historia? Anima atq; ὀφθαλμὸς* s. *oculus* teste *Nicephoro* (γ) *Quod facit illud Polybii* (δ) *Ut animal luminibus ademptis prorsus inutile redditur; ita, si veritatem ex historia tollas, quod super est illius, narratio est nullius usus.* Sed hoc non obstante, eo dementiae processere superioribus seculis quam plurimi non è plebe tantum, sed ex iis quoq; quibus datum erat praeter aliis sapere, ut quasvis triviales fabulas, non aliter ac *Stoici* (ε) *cum superstitionis solitudine & miseria crediderint*, & praeterea stylo etiam in posterorum gratiam complecti voluerint ausu prorsus illaudabili. Hinc tot fabularum potentia, tot commenta passim reperire licet, quae hodiernum si non majori, pari certe devotione, atq; ipsa elogia divina, simpliciores mirantur exosculanturq; non dissimiles *Sacerdoti isti* (ζ) *cui persuasissimum erat, nihil omnino esse falsum, quod semel typis fuisset excusum.* Ex multis in exemplum hic vocamus tritam illam de **JUDÆO IMMORTALI** narrationem: In cujus veritatem aliquanto diligentius inquirere, eamq; licet altas in multorum animis egerit radices, sublestae fidei arguere, impraesentiarum sedet animis. **DEUS** qui ipsa Veritas est, coepta secundet.

(α) Cicero
 L. II. de
 Orat. c. 15.

(β) L. II. Biblioth.

(γ) L. I. Hist.

(δ) In Except. L. 12. Hist. c. 5.

(ε) apud Cicero. L. II. de Divin.

(ζ) apud Melch. Canum. L. II. Loc. Comm. c. penult.

SECTIO I.

In qua status Controversiæ formatur, & historia ut vulgò circumfertur, adductis nonnullis testibus, narratur.

§. I.

Ad rem ipsam nunc paramus accessum. Creditur vulgò Judæum quendam immortalem esse, qui jam olim tempore Passionis Christi vixit, & calceariam Hierosolymis exercuit, nec procul à portâ, per quam Salvator ad montem Calvariz deductus fuit, suas ædes habuit, & JESUM cum ad januam ejus quiescere paululum voluisset, abegit atq; protrudit: Cui Jesus irato vultu dixit: Ego quiescam tu verò perpetuò peregrinaberis. Et hinc factum ut neq; interdiu neq; noctu hæcenus quæverit. De hac narratione quæritur, quid censendum sit? Vera ne debeat agnosci, an verò fabulis annumerari? Veram esse censent non pauci, sed multi iiq; magni nominis Viri. Præ aliis. *Autor quidam Ανδρουσος in peculiari libello Germanico, cui titulum fecit: Relation oder kurzer Bericht von zweyen Zeugen des Lebendens unsers geliebten Heylandes JESU CHRISTI, deren einer ein Heyde / der ander ein Jude / dasselbe zur Zeit da der Herr ge- creuziget worden / angesehen / und alle beyde noch heutiges Tages im Leben seyn sollen / auß unterschiedlichen Historiis und glaubwürdigen Zeugen zusammen gerragen.* Cum itaq; Autor iste inter alios diligenter ac speciosis ratiociniis argumentum illud tractarit, omniaq; quæ pro asserendâ illâ fabulâ adduci possent, non minus cum insigni zelo quam labore congesserit, hinc operæ pretium duximus illum præ aliis ad examen vocare, mendacium istud quod errores quàm plurimos peperit, detecturi. Antequam verò id aggrediamur, non incongruum erit, Aliquos qui historiam ipsam cum omnibus circumstantiis retulerunt, hic sistere.

§. II. Circumspicientes autem omnia historiarum monumenta, pro hac traditione, antiquiorem locum vix invenient, quam quem affert

affert *Matheus Parisiensis* (n) quando inquit: *Archiepiscopus* qui-
dam *Armenia*, in *Angliam* veniens, interrogatus de *Josepho*, viro
illo (de quo frequens sermo habetur inter homines, qui, quando pas-
sus est *Dominus*, praesens fuit, & locutus est cum eo, qui adhuc vivit
in argumentum fidei Christianae) si illum aliquando viderit, vel de
eo quicquam audierit: respondit *Archiepiscopus*, adferens rem gestam
seriatim. Et postea miles quidam *Antiochenus* de familia ejus, qui
interpretus illius erat, notus etiam cuidam famulo Domini *Abbatis*,
Henrico Spigurnel, exponens sermones illius, dixit lingua Gallicana:
bene, inquit, novit *Dominus* meus hominem illum, & paulo ante, quam
iter adriperet ad Partes Occidentis, idem *Joseph* in *Armenia* come-
dit ad mensam Domini mei *Archiepiscopi*, quem multoties viderat
& audierat loquentem. Et postmodum interrogatus de rebus gestis
inter *DN. JESUM CHRISTUM* & eundem, *Joseph*, respon-
dit: Tempore *Passionis JESU CHRISTI*, quum captus à *Judeis*
in pratorium adductus fuisset ante Praesidem *Pilatum*, ut judicaretur
ab ipso, accusantibus ipsum constanter *Judeis*, quum *Pilatus* nullam in
eo causam mortis invenisset, dixit ad eos: Accipite eum vos & se-
cundum legem vestram judicate eum. Sed tandem invalescentibus
clamoribus *Judeorum*, *Pilatus* iis dimisit *Barrabam* ad petitionem
illorum, & tradidit eis *JESUM*, ut crucifigeretur. Trahentibus
autem *Judeis* *JESUM* extra pratorium, cum venisset ad ostium,
Cartaphilus Pratorii Ostiarius & *Pontii Pilati*, quum per ostium
exiret *JESUS*, pepulit eum pugno contemtibiliter post tergum, &
irridens dixit: Vade, *JESU*, citius vade, quid moraris? Et
JESUS severo oculo & vultu respiciens in eum dixit: Ego vado,
& expectabis donec veniam: ac si juxta *Evangelistam* diceretur:
Filius quidem hominis vadit, sicut scriptum est; tu autem secundum
meum adventum expectabis. Itaque juxta verbum Domini expectat
adhuc *Cartaphilus* ille, qui tempore *Dominicae* passionis erat quasi
triginta annorum, & semper cum usque ad centum attigerit redeuntium
annorum, corripitur incurabili infirmitate; & rapitur quasi in
ecstasi & convalescens rediit redivivus ad illum aetatis statum, quo
fuit anno, quando passus est *Dominus*, ut verè possit dicere cum
Psalmista: Renovatur ut *Aquila* juvenus mea. Verum post
passionem Domini crescente fide *Catholica*, idem *Cartaphilus* bap-
tizatus fuit ab *Anania* qui baptizavit *D. Paulum* Apostolum & vocatus

(n) in histor.
Anglic. p.
339.

(θ) in *Histor. Eccles. Part. III. p. 540.*
(ι) in *Epistola III. Id. Decemb. Ann. cl. Ioc. XIX. Rev. ad amic. scripta. it. in seiner deutschen Relation 1645. gedruckt.*
(κ) Im andern Theil der Sendschreiben *Epist. DVII. p. m. 700.*
(λ) in *Epit. Histor. p. m. 759.*
(μ) *l. c.*
(ν) *L. XI. Hist. p. 381.*
(ξ) *Praxi Alch. p. 291.*
(ο) in *Sylva Chronolog. Circuli Baltici part. II. p. 271.*
(π) *L. c.*

est Joseph habitat autem frequenter in utraq; Armenia, & in aliis regionibus Orientis, vivens inter Episcopos & alios Ecclesie Prælatos homo sanctæ conversationis & religionis, pauca habens verba & circumspecta, ut qui nihil loquitur nisi ab Episcopis & Viris religiosis fuerit requisitus. Et tunc refert de rebus antiquitatis & de iis quæ gesta fuerunt in Passione Domini, & resurrectione & de testibus resurrectionis, illis videlicet, qui resurrexerunt cum Christo, & venerunt in Sanctam Civitatem & apparuerunt multis. Refert etiam de Symbolo Apostolorum & eorum Divisione & prædicatione, & hoc sine risu & omni levitate verborum & nota redargutionis vel reprehensionis, ut qui magis versatur in lachrymis & timore Domini &c. Hactenus Paris; Cujus singula verba totidem literis repetit Hottingerus, Vir variis lucubrationibus cædore dignissimis celeberrimus (θ.)

§. III. Ex pluribus aliis qui Paridi succenturiari possent, suffecerit duos duntaxat citasse, qui plenius fabulam illam tradunt. Prior est *Chrysostronus Dudulaus, Westphalus* (ι) uti videre est apud *Doctissimum Zcellerum* qui literas ejus prolixè refert. (κ) Alter est *Job. Cluverus Academ. Soran. Profes. Reg.* (λ) Cujus verba omnia pulchrè Germanico Idiomate expressit *Anonymus noster* (μ) Præter hos Scriptores alii quoq; narrationis istius mentionem injiciunt, ut *Rudolphus Botereus*, (ν) Gallus nec non *Clarissim. Libavius* (ξ) *Nicolaus Heldvaderus* it. (ο) pluresq; alii infra pro nobis adducendi.

§. IV. De Gentili autem, quem *Anonymus noster* (π) ob simile delictum similem luere pœnam, operosè asserit, in præsentiarum nil attinet dicere. Quamquam sive hic sive alibi quæstio ista ventiletur, in negativam manibus pedibusq; (quod dicunt) descendendum sit sententiam.

SECT. II.

In qua fabulam banc, inductis firmis fundamentis, destruimus.

§. I.

Postquam in præcedentibus narrationem ipsam summam proposuerimus, accingimus nos ad ejusdem examen. Ad-

duccemus

ducemus autem argumenta admodum probabilia, quibus evi-
 dentissime demonstrabimus, totam illam relationem, nil nisi
 meram fabulam esse, quæ Architectus mendaciorum per satelli-
 tes suos juratos incautis imponere voluit. Equidem non ne-
 gamus nugis istis non nihil veri ex Historia Evangelistarum in-
 sertum esse; At proinde integram commentum fide historicâ
 suscipiendum esse, quis dixerit. Solemne quippe ac frequens
 est Mille fraudum Artifici, mendacia sua in perniciem homi-
 num fabricata, rariore veritatis sale condire. Sit ergo hoc pri-
 mum argumentum: *De quacunq; re altissimum est silentium non so-
 lum apud Evangelistas & Apostolos sed etiam Historicos συγχεῖντες
 aut eos, qui proxime sequentibus seculis vixerunt, illius veritas me-
 ritò in dubium vocatur. Atq; de Historia illa de Judæo Immortali
 altissimum est silentium &c.* Majorem quod attinet, non ignora-
 mus argumentum ab auctoritate negatâ nullius esse momenti; (p) L. III.
 siquidem dicente Crantzio (e) *multa scripta non sunt quæ tamen Saxon. c. 25.
 facta sunt.* Sed addunt alii licere, ratione Scriptorum Ejusdem
 seculi, qui sibi mutuas operas tradere debent, uno supplente il-
 lud, quod ab altero omissum est. Sic quando posteriores scripto-
 res comparantur cum συγχεῖντες horum silentium s. negativum testi-
 monium sufficit evertenda temeraria illorum affirmationi, inquit Cl.
 Schokius (σ) confer quo habet *Ruperrus* in simili casu. (τ) *Minorem
 v. probare de facili possumus.* Evolvamus quæso universam histo-
 riam de Passione Salvatoris nostri ab Amanuensibus N. T. prolixè
 satis ac perspicue traditam, & nihil prorsus de Judæo hoc reperie-
 mus, imò nec volâ nec vestigium. Sanè alia quæ tempore isto acci-
 derunt licet leviora & minutiora longè, accuratissime Stylo com-
 plexi fuerunt, historiolum autem hanc penitus ignorant. Erant
 Sancti illi Viri toti in eo, ut ea quæ maximum pondus ad com-
 movendos hominum animos habebant, serviebantq; præ aliis
 promovendæ Judæorum æq; ac Gentilium conversioni, diligen-
 tissime annotarent, si itaq; tale quid Judæo isti revera contigis-
 set, dignum censuissent, quod ad seram usq; posteritatem pro-
 pagaretur.

(p) L. III. Saxon. c. 25.

(σ) Fab. Hamm. P. III. c. 1. pag. 178.

(τ) Observ. in Synopl. besold.

Min. c. XVIII. pag. 677.

§. II. Verum non hi Viri θεῶν πνεύματος tantum, sed etiam tota ve-
 neranda antiquitas altum hac de re silet. Apud omnes quot-
 quot historiam Ecclesiasticam contexuerunt, ne umbra quidem
 notari

(v) in pro-
legom. de E-
mendat.
Temp.

(Φ) L. II.
Locor.
Comm.
c. 5.

(χ) 1. Pet. 2.
v. 23.
(ψ) in Com-
ment. in b. l.

notari potest. Tacet Josephus, quem diligentissimum regi ἀληθί-
su]ov omnium Scriptorum vocat Scaliger (v) Tacet Nicephorus cui
alias non infreqvens veris addere falsa. Ubi igitur gentium fuit
per tot secula Judæus ille? Anonymus cum Archiepiscopo apud
Parisium censet, illum in Armenia aliisque plagis Orientalibus
latitasse. At verba audimus quæ pectus neutiquam exsaturant.
Manet enim insolubile *αἰνόμενον*, ubi nam vixerit per mille ac
ducentos integros annos, qui à tempore Passionis Domini usq;
ad Episcopi ætatem effluerunt? Apud Autores qui res Armeni-
orum aliorumq; in Oriente suis consignarunt literis, nusquam
ne *χρὸν* vel *μὴ* occurrit quod huc spectet; probabili argumento
ne tunc quidem ex antris superstitionis & ignorantiae fabellam
hanc extractam fuisse. Rectè Melchior Canus: (Φ) Scriptores
veteris ætatis non omisissent, si scivissent; scivissent omnino rem, si
fuisse.

§. III. Præterea robur etiam egregium accedit sententiæ no-
stræ per hoc argumentum: Quæcumq; narratio repugnare vide-
tur non minus mansuetudini Christi, quam iudicio hominum, illa fa-
bulis accenseri meretur. Atq; narratio de Judeo immortalis &c. E.
Assumptum patet. Incomparabile enim mansuetudinis exem-
plum Christum fuisse, sacra docet pagina. Quam in rem Theo-
logi adducere solent locum Apostoli (χ) Cum maledictis in-
cesseretur, non regeffit maledictum, patiens non minabatur, tra-
didit autem iudicanti iuste. Confer hic Magnum Gerbardum (ψ)
qui observat per *λοιδορίας* in voce *λοιδορήσει* (quæ in tex-
tu habetur) verbales & per *παθήματα*, omnis generis injurias
reales Christo illatas intelligi. Ut nihil nunc dicam, impossibile
plane esse, unum eundemq; numero hominem (corpus natura-
le) uno eodemq; tempore in diversis simul existere locis, quod
tamen affirmare audent Adversarii. Hæc enim quomodo cum
iudicio omnium, qui unquam inter homines meruerunt censeri,
convenient, non assequimur.

§. IV. Porro sic argumentamur: Quæcumque narratio sibi
non constat sed innumeris scatet Contradictionibus, illa non plurius
debet fieri quam anilis quæque fabula. At talis est narratio
de Judeo immortalis, E. De Majoris indubitata veritate nul-
lus dubitabit. Assumptionem verò paucis dabimus probatam.
Qua

Qua nomen Judæi istius, Scriptores certant & adhuc sub judice
 lis est. Ante Baptismum, *Parisius* illum vocat *Cartbaphilum*, Alii
 quos inter *Libavius*, *Buttadaum* : post Baptismum verò *Paridi Jo-*
sephus, *Paulo ab Eitzen* (ad quem *Duduleus* provocat) *Abasverus*
 dicitur. Quæ mira denominationis varietas Anonymum N.
 miserè decepit, ut crediderit non unum esse, de quo citati Au-
 tores loquantur, sed duos ejusdem culpæ ac pœnæ reos, alte-
 rum Judæum, Gentilem alterum. Sed nos hypothesin hanc,
 eâ qua adducta est facilitate meritò rejicimus. Immo & nomi-
 num illa mutatio nobis non sine ratione suspecta habetur. Equi-
 dem utroque pollice largimur Infantibus in Baptismo nomina
 vel Parentum vel Apostolorum imposita fuisse, testibus *Dyo-*
nysio (ω) & *Dionysio Alexandrino* (α) Judæos autem adultos,
 vernante Ecclesia N. T. ejuratis cum religione pristinis, quæ
 in Circumcisione acceperunt, nominibus, nova & prorsus alia
 induisse, grande postulatum est. Quantum ad genus vitæ,
 tot etiam deprehenduntur sententiæ quot capita. *Parisius*
Ostiarium s. *Janitorem* fuisse affirmat, *Duduleus* & Anonymus N.
Calcearium s. *Sutorem*. Secundum hos, dicitur Christum quies-
 cere volentem verberasse modulo aut formulâ, quam Germani
Einen Schuchlesten appellant; secundum illos, pepulisse Eum
 fertur pugno & protrusisse è prætorio. Circa apparitionem
 Ejus non minus etiam scinditur incertum studia in contraria
 vulgus. Hic quinquaginta, alibi triginta annorum Vir credi-
 tus est. Juxta *Duduleum* & *Anonymum* N. Hamburgi discal-
 ceatus, alibi non sine calceis incescit. In hoc loco valdè parcus
 in accipiendo ære fuit; In alio verò tam promptus quam qui-
 dem promptissimus. Hic Proteus ille nec stare se diu nec se-
 dere posse affirmavit; Alibi & stetit & sedisse perhibetur.
 Usque adeò verum est quod sapientissimus *Romanus* dixit: (β)
Nunquam falsi constantia est: variantur & disident. Et quod
Rabbinis semper in ore est שקר אין לו רגלים Mendacium non ha-
bet pedes, Eugén mag nicht bestehen.

§. IV. Pergimus ad argumentum quartum, quod sic propo-
 nimus: *Cuicunque narrationi præfixa hæc dubia mercis nota, ajunt,*
fama est, ex ore vulgi saltem accepimus, Ea pro certâ s. approbata

B

nec

(ω) de Eccl.
 Hierarch.
 c. de Bapt.
 (α) Apud
 Eusebium
 L. VII. c. 25.

(β) Seneca
 Epist.

(γ) in Mel-
pom

(κ) in Po-
lymnia

(λ) in Ob-
serv. in Sy-
nop. Besold.
c. XVIII, p.
p. 671.

(μ) Lib. V.
Animal.
c. 19.

(ν) l. c.

(ξ) in Sylva
Chronolo-
gica Circuli
Baltb. Part.
II. p. 271.

(ο) l. c.

nec accipi potest nec debet: At talis est narratio de *Judeo circumfo-
raneo* E. Majorem approbant omnes qui vel legitimam histo-
riam condiderunt vel ingenium famæ satis perspectum habent;
ut *Herodotus* (γ) *fabulam de Psyllis* relaturus; ea quæ *Afri* per bibeant
se memorare ait; & (κ) alibi toti suæ historiæ patrociniū parans
Ego, inquit, quæ fando cognovi, exponere oratione meâ deo
omnia: Credere verò vera esse omnia non deo. Vide *Clariss. Ru-
pertum* (λ) Ita etiam *Aristoteles* (μ) *Salamandra*, ὡς Φασι ut ajunt,
ignem, inambulans per eum, extingvit. Pro stabilenda Minore
unum exemplum instar omnium sit: Id est *Cluveri Viri de uni-
versa historia præclare meriti* (cujus auctoritatem frustra pro
sententia suâ advocat *Anonymus*) qui historiam illam de *Agyrta*
Judæo hunc in modum auspicatur: *Habebant & in sermonibus*
rem plerisq; incredibilem Saxones nostri. Nimirum *commeare per*
Urbes Judæum quendam immortalem, qui ob injuriam olim Christo
Crucifigendo factam perpetue usq; ad extremum diem oberrationis
esset damnatus &c. Quæ verba ita reddidit *Anonymus*: *Es haben*
uns auch (In diesen 1604. Jahre) *unsere Sachsen für gewiß berichtet*
daß ein Jude &c. (ν) Ubi tamen in *Interprete* candorem desi-
deramus qui malè & inconsulto inseruit *voculam* (gewiß) quæ
in *Cluverio*, uti quilibet facile advertit, non habetur. Sic ad-
versæ sententiæ *Fautoribus* incumbit, ut antequam ex *Autore*
aliquo nos premant, eundem accurate prius examinent, atq;
adjectas istas fallacis & fucosæ mercis notas observent; ne qui
alios falsitatis arguant, accusandi sint potius ipsi.

§. VI. Deniq; cum contrariarum partium *Patroni* in præ-
sidium *fabulæ* istius, auctoritatem sæpe numero jactitent, nos
quoq; ut idem tentaremus excitantur provocantq;. Quare
inter multos quibus historia ista ὀλολήγημα καὶ σαπερὸν μυθίαρον
hoc est, merum nugamentum & putida fabula dicitur, aliquos
duntaxat in testimonium *Veritatis* advocabimus. *Nicolaus*
Helduaderus Theologus & Mathematicus non incelebris (ξ) citante
Dn. Zeillero (ο) ita de hac re scribit: In diesem 1604. Jahr ist
eine Fabel in öffentlichen Druck außgangen von einem Jü-
den / der zu Jerusalem / zu Zeiten des HErrn Christi solte
ein

Schuster gewesen seyn / und beschwören / daß er den Herrn
 Jesum am Charfreitage / mit einem Schuchleisten als er
 zu seiner Marter gegangen / geschlagen / nicht sterben könne
 nen sondern müste in der Welt herum lauffen und vagiren bis
 an den jüngsten Tag / si credere fas est. Cujus testimonium
 non sine ratione adduximus, ut constet quantum tribuendum sit
 Epistolæ Dudulzi supra citati. Nam si verum est, quod de Paulo
 ab Eizea, Westphalus ille scribit, quomodo fugere id potuit,
 Theologum Schlesvicensem Heldvaderum. Huic accedit
 Theologus summus & πωδων αιτιζι & αδων Dannhauerus (π)
 quando cum Judæo isto (si diis placet) Immortali non nullos
 Sanctos alios, Longinum videlicet, Christophorum, Petronillam,
 Teclam, Catharinam & septem dormientes ceu ejusdem furfuris
 conjungit. Et famigeratissimus Reformatorem Theologus Johan-
 nes Hornbeck: (e) Inter quæ (figmenta) inquit b.l. non praterendum
 videtur quod mihi à Judæis quandoq; exprobratum, ubi videbant ex
 vano aliquo rumore ad sua loca confluere immensam hominum papa-
 lium turbam visurorum (uti falso sparsum fuerat) Judæum, qui à
 Christi temporibus superfuisset, & vagari in certis sedibus credebatur,
 usq; ad diem Adventus Christi novissimum, quærebant, an tale quid
 de Judæo aliquo, nostra in lege (sic vulgò loquuntur) contineretur?
 & quomodo adeo creduli essent Christiani & mendaciis addicti? Fa-
 teor haud leve scandalum sic ipsis objici. Jam & historiis nonnullis,
 cetera nota haud infima, insertam illam vagantis Judæi legendam,
 magis indignamur. *Mera nuga &c.* Idem sentit Philologorum
 facile Princeps Hottingerus (σ) ita inquit: Referrī huc deberet
 exemplum Josephi illius, de quo *Matth. Paris*; nisi apertum nimis re-
 doleret figmentum. Inseram interim illud *Historia Judaica*, ut pa-
 teat longo satis tempore fabulam illam, quam hodierno etiam die
Agyrta, sub alio tamen nomine, quidam agit, non demum χρεσ
 η πρεχρεσ natam esse. Adde Celeberrimum Dn. Doct. Strauchium
Histor. Prof. P. meritissimum (τ) nec non Clariss. Dn. M. Mitter-
 nacht. (υ) Quibus non pauca nos debere, quæ agello huic inse-
 ruimus, & grata & ingenua voce profitemur.

(ω) in Dra-
 mate S.
 Theat. II.
 Ph. 1.

(e) De Con-
 vincendis
 Jud. in Pro-
 leg. 9. V.
 p. 18.

(σ) l. cit.

(τ) in Colle-
 gio Priv. in
 Hist. Eccl.
 N. T. Tit.
 de Judæo Im-
 mort.

(υ) In pecu-
 liari differ-
 tatione hac
 de re con-
 scripta.

SECTIO III.

*In qua, potiora Adversariorum dubia,
resolvuntur.*

§. I.

Hæc fuere, quæ ob amorem veritatis pro destruenda illa fabulâ vulgi, relictis Maniis & plebejis Scriptoribus, cum Historicis experientissimis, in medium adferre voluimus. Ut verò etiam deformes buccæ suos habent Basiatores, ita quoque nulla tam absurda sententiarum portenta afferri possunt, quæ non suos inveniant Propugnatores, quemadmodum id ex præfenti materia non potest non esse manifestum. Quam lubrico, non dicam per omnia falso fundamento nitatur narratio ista, quis est qui non videat? nihilo tamen secus calculum etiam meruit, non modo Pontificiorum & Plebejorum sed etiam eorum qui eruditi audiri volunt, nec non religionem puriorem amplexi, veritatem profitentur. Et quod magis mirum, nonnulli pro Concione fabulam istam proponunt, alii fastis illiniunt ne lateat vulgum, utriq; pro ejus veritate tanquam pro aris ac focis acriter digladiantur. Inter omnes præcipuum obtinet locum, Anonymus sæpe à nobis citatus, qui omnes ingenii nervos eò intendit, ut somnium istud in possessionem veritatis transferat. Quam in rem quidem varias compilavit rationes, sed ficulneas & quæ examen non sustinent.

(⊙) *In Græc
Quest. Con-
futatione.*

§. II. Ac primum, quâ animadversiones, quas ex Dudulæo annotavit, quanquam morbidam illam causam nihil aut parum admodum juvent, eas tamen, cum ad Theologiam spectent, nostri juris facere nec volumus nec debemus. In Observat. autem VII. ubi de suo aliquid addit, confugit ad occultum DEI consilium & miraculosam Judæi istius conservationem. At hæc hypothese minus serviunt, & in Exemplis prorsus dispar ratio est. Vera immò verissima sunt quæ *Justinus Martyr* habet: (⊙) *Non oportet Cogitationibus nostris metiri opera DEI. Nam supra mentem & sensum & rationem sunt opera DEI.* Interim tamen hæc parum Patronum fabulæ istius juvant. DEI enim Consilia & judicia sic profunda esse, ut simul sint iustissima commune Christiano-
rum

rum assertum est, in verbo DEI firmiter radicatum. Deinde non diffitemur multa miraculosè atq; extraordinariè olim accidisse. Interim tamen non omnia promiscuè admittenda sunt, præprimis quæ expressè cum DEI voluntate pugnant & alieno tempore obtrudantur. Hinc non est ut dicat Anonymus N. infirmam esse sequelam: *Wann der Ungläubige spricht: Ich glaube es nicht: Und der Unwissende / Ich verstehe es nicht: Oder der Blinde und Taube: Ich sehe und höre es nicht: Ergo, so ist's auch nicht &c.* Largimur quippè, plurima videri incredibilia, quæ certissimè contigerunt. Attamen uti nimium morosa nimiumq; diffidens ἀπιστία, ita etiam facilis ac temeraria credulitas culpâ non caret. Et quomodo hæc patrocinantur portentosæ fabulæ, cujus veritatem nullo testimonio divino (â quo tamen & affirmativè & negativè V. C.) aut humano quod idoneum sit, hæctenus roboratam dederunt?

§. III. Sed jam animadverto, quid dicturi sint Adversarii; notoriam illam fabulam â pluribus promiscuè comprobatam non posse errare; Non quidem ignoramus, *Ciceronis vocem esse* (χ) *L. II. ad* (χ) *Fama temerè non nascitur, quin subsit aliquid; Interim tamen* *Here. c. 8.* hic monemus, ut diligenter ad animum revocetur fuisse tum, ubi primam lucem hæc fabula vidit, καὶ ἐκ τῆς περὶ τολογίας, tempora portentiloquiorum, ut loquitur *Casaubonus* (ψ) *Nihil igitur* (φ) *Proleg.* periculosius, quam vel tantillum dare temporum istorum famæ. *in Exercit.* Qui enim hoc ipsum fecerunt, veritatis fecerunt naufragium; cui *Baron.* errori cum Sapientes etiam expositi sint, mirum non est vulgus obnoxium esse quod secundum *Tacitum* (ω) *vacuum curis & sine* (ω) *Lib. IV.* *falsi veriq; discrimine, Ab Horatio* (α) *bellua multorum capitum* *Ann. c. 80.* *vocatur.* Sed dices; vidisse Judæum illum, Magni nominis (α) *Lib. I.* *Viros & propterea fidem quoq; habuisse communi narrationi.* *Ep. 1.* At quis nescit etiam illos fuisse homines ac proinde erroribus æq; obnoxios. Decepti sunt saepe numero summi Viri, hodieq; falluntur ac fallunt egregiè. *Sic Botereus, Anno 1510 IV.* *Parisiis & in Gallia visum asserit.* At *Julius Caesar Bulengerus* (β) (β) *in Hist.* de eo ita scribit: *Credat Judæus Apella. Hominem id temporis, sui temp.* *quum Parisiis agerem, non vidi, nec de eo satis certis auctoribus au-* *f. 357.*

(γ) l. cit.

divi &c. referente Zeillero. (γ) Quod autem distinctis temporibus, in diversis locis idem numero Judæus visus fuerit, non nude tantum asserere sed solidis documentis demonstrare debebant Adversarii. Alias non possumus voluntatem nostram illis submittere, qui dictaturam quidem serio exercent, sed non ex Senatus consulto. Profecto nemo ante hac vixit, cujus non similis aliquis revixerit. Unde nec mirum esse potest, post Circumforaneum illum apud *Paridem*, subsequens seculis alium atq; alium subinde à Satana agitatam prodisse, atq; eandem, mutatâ saltem personâ, lusisse fabulam: Nec est quod urgeas fecisse nihilominus Judæum istum fidem miraculo, dum in Germaniâ Germanico, in Galliâ Gallico, in Hispaniâ Hispanico usus est Idiomate. Ne enim jam repetamus, quæ circa immediatè præcedens argumentum diximus, hoc saltem notari volumus, quævis secula aliquot *πολυλώτης* vidisse eosq; non æq; pios ac linguarum gnaros. Dum autem Anonymus N. cum *Dudulæo* pro stabilienda Immortalitate Judæi illius ad longævitate *Johannis de Temporibus*, qui vixerit annos 361. usq; ad tempora Caroli M. & *Avium* quarundam confugit, ignotum per æquè ignotum & obscurum probat. Nimirum qua prius: ætas illa definitam vivendi periodum excedit. Et prætereâ probe tenenda sunt quæ *Æmilius* (δ) habet: *Sub hoc tempus*, inquit, *obiit Johannes à Stampis*, quem per errorem à temporibus, multi vocarunt ob diuturnam vitam: plus 360. annis vixisse eum faciunt, sub *Carolo M.* meruisse, sub *Ludovico Crassi Filio* decessisse, cum intereâ nulla in tot motibus mentio Ejus facta fuerit. Nec lateri ignorariq; potuisset Ejus virtus, quæ specimen sui, jam inde à *Clarissimi Imperatoris* ætate præbisset, libentius crediderim eum militasse sub *Carolo Simplici Nepote*, qui ad *Carolum M.* originem suam retulit, nec 360. sed 160. circiter annorum vitam ei contigisse, id quod etiam consenscente mundo magnum & memorabile sit. Conf. *Job. Tilius* (ε) Quæ posterius: *Aquilam* senio confectam in ignem sub concavo *Lunæ* evolare ibiq; accensam in mare procidere, atq; sic ad juventam redire; *Pelicanum* item, ad unco rostro pectus fauciare & pullis mortuis sanguinem effluentem communicare, quo recepto vivificentur atq; restituantur. Nec

(δ) L. V. de
rebus Gest.
Franc.

(ε) in Chro-
nic. ad
ann. 1138.

Nec non *Phœnicem* tot annorum millia vivere & mortuam è cineribus suis reviviscere, Figmenta sunt à Naturæ scrutatoribus jamdudum explosa. vide B. Sperling. (ζ) nec non Lauring. (η) Deniq; frustra quoq; sunt, qui ex testimonio Judæi, Illustriorem reddi Historiam Passionis Christi & facilius moveri homines teste illo oculato, imprudenter asserunt. Quæ enim lux è tenebris! & quale præsidium habebit veritas à fabulis! *Sine mendacio consummabitur verbum Legis & Sapientia in ore fidelis complanabitur*, inquit Syracides. (θ) Quare omnium tutissimum est Christo Veritati ipsi & Apostolis Ejus mentiri nesciis, attendere, Agyrtam vero ac Sutores illum qui quantum quantum est è fraudibus consutus est, linqvere. Atq; sic exegimus id quod propositum erat Antiquâ virtute & Fide. Tu verò Candide Lector recordare nobiscum, primam Sapientiæ legem esse: *Non temere credere.*

(ζ) in Zool. Part. Sp. L. IV. c. II. Axiom. II. p. 351.
(η) in Accerrâ Philo. Cent. II. hist. 18.
(θ) c. 34. v. 8.

SUPERPONDIA.

I.

Quæ Barradius, de Johanne Evangelistâ nondum mortuo scribit, fabulam sapiunt. Legimus quippe superiori seculo, Agyrtam quendam nomen istud mentitum, (quem Gvilhelmus Postellus vir multarum lingvarum & nullorum sacrorum fratrem suum appellavit) Tholosæ vivicomburio damnatum esse. Conf. Gisberti Voet. (i) Digna certè Impostore merces.

(i) Part. I. Disp. select. p. 1146.

II.

Septem Dormientes, (die sieben Schlâffer) quos A. C. 251. metu horrendæ sævitæ, quæ in Christianos exercebatur, ex urbe Epheso in montem cavum secessisse terunt, ibi annos amplius 169. dormivisse & demum A. C. 446. solutos somno esse, ut habet Cedrenus, Nicephorus, Historia Lombardica apud Matth.

887h 1208

(κ) Tract. de diebus Festis ad d. 27. Jun. p. m. 151.
(λ) in No. senthal p. 8.
(μ) in No. tis ad Mar- syrolog. Rom. d. 23. April.

Matth. Drefferum (κ) Fabula est. Habetur eadem in Alcoran: Surat 18. quam a Muhammede ridiculè narratam & a commentatoribus mirè auctam recenset Olearius (λ)

III.

Georgium Cappadocem, in Eqvo armatum hastæ cuspidè Draconem interfecisse & Virginem (Regis Filiam) supplices manus tendentem liberasse, commentum Monachorum est. Ut fatetur ipse Baronius. (μ) De Christophoro, & aliis qui in Patu sancti habentur, sed sanctis ex Utopiâ, Idem esto iudicium. Quod igitur olim Flaccus de Pictoribus atque Poëtis dixit, in Monachos exasse quadrat, quibus, Quidlibet audendi semper fuit equa potestas.

SOLI DEO GLORIA

(1) Part. I. Diff. 111. p. 114.

nc

1017

